

Verlag

Aan	Juridische Werkgroep Stikstof		
Titel	Agenda Juridische Werkgroep		
Datum	17 april 2024		
Aanvang	10:00	Einde	12:00
Plaats	MS Teams		
Aanwezig	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>LVVN</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>Drenthe</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>Noord-Holland</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>Overijssel</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>Gelderland</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>Utrecht</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>Zeeland</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>Flevoland</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>Zuid-Holland</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>Zuid-Holland</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>Noord-Brabant</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>Noord-Brabant</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>Overijssel</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>Fryslân</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>Groningen</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>BIJ12 (voorzitter)</i>
	5.1.2.e	5.1.2.e	<i>BIJ12 (secretaris)</i>

1) Opening, agenda, mededelingen

- 5.1.2.e neemt voortaan deel aan de Juridische Werkgroep stikstof namens Flevoland. Welkom!

2) Procedures

- a) [ABRvS 2 april 2025, ECLI:NL:RVS:2025:1428](#) Lelieteel Drenthe gewasbeschermingsmiddelen

- 5.1.2.e Handhavingsverzoek afgewezen, hadden wij niet op deze manier mogen doen. Was gebaseerd op de afstandsnorm van 250 meter. Door RvS is bevestigd dat dit niet wetenschappelijk is onderbouwd. Wij hadden in dit geval moeten vragen om een voortoets. Wij hadden al een herstelbesluit genomen, de teler een waarschuwing gegeven op grond van landelijke handhavingsstrategie. Is geaccepteerd. Opvallend zijn beroepsgronden waar niet op ingegaan is, wat is precies het project? Ondertussen meerdere nieuwe handhavingsverzoeken ontvangen voor alle lelieteelers in Drenthe. Gezegd dat dit niet specifiek genoeg is, het moet gaan om percelen. Wij gaan vragen om aanvulling van handhavingsverzoek. We gaan nu een politiek spoor bewandelen, door met allerlei partijen te gaan spreken over wat we moeten met deze uitspraak, o.a. 5.1.2.e agrarische sector. We gaan ook extern advies vragen aan 5.1.2.e duiding te krijgen over deze uitspraak. In

het politieke proces kunnen we dan verduidelijken bieden over deze uitspraak. IPO bestuur zal vandaag de andere provincies vragen of zij mee willen doen met zo'n uitvraag. Deze casus is verstrekkend en verdient landelijk meer aandacht.

- **5.1.2.e** Ik dacht dat de uitspraak was uitgesteld door de 18 december jurisprudentie, maar de link daarmee zie ik niet terug in de uitspraak. Verder stond in de waarschuwing dat de lelieteeler een voortoets zou moeten doen, hoe realistisch is dat? We weten weinig van de effecten van gewasbeschermingsmiddelen. Kan je dit aan een individuele teler vragen? **5.1.2.e** Er is weinig wetenschappelijke kennis. **5.1.2.e** Dat zou ervoor pleiten landelijk, mogelijk vanuit het ministerie, hier meer onderzoek naar te doen. Omdat het niet kan met de kennis die we nu hebben.
- **5.1.2.e** **5.1.2.e** hebben jullie ook een termijn verbonden aan die waarschuwing waarbinnen ze zonder dat er handhavend wordt opgetreden nog dingen kunnen ondernemen? **5.1.2.e** De overtreding op die plek is klaar. Voor het nieuwe handhavingsverzoek voor heel Drenthe zullen we goed moeten gaan nadenken welke termijn we gaan geven. Gaan we een overgangsjaar geven **5.1.2.e** Je moet geen termijn geven die op gedogen lijkt.
- **5.1.2.e** Spelen er in andere provincies procedures? Ik denk ook Overijssel. **5.1.2.e** Wel aangekondigd, nog niet ontvangen/gezien. **5.1.2.e** Bij ons meerdere. Wij hebben recent zitting gehad bij Rb Oost Brabant ivm handhavingsverzoek dat jaren geleden is ingediend door METEN=WETEN. Ik verwacht binnenkort de uitspraak. Op zitting is aangegeven dat verzoek niet langer betrekking heeft op eerder genoemde specifieke percelen. METEN=WETEN heeft eigenlijk meer verzocht om een generiek verbod op het gebruik van middelen. Tegelijkertijd werd aangegeven dat men handhaving wil, maar niet verzoekt om een algemeen verbindend voorschrift. Verwacht van uitspraak niet veel. Verder nog twee handhavingsverzoeken van werkgroep Behoud de Peel ivm lelieteelt nabij de Deurnse Peel. Een ervan mede na de Afdelingsuitspraak. Werkgroep Behoud de Peel heeft zelf onderzoek laten doen naar het voorkomen van sporen van bestrijdingsmiddelen in dit Natura 2000-gebied. Rapport ervan op hun website te vinden. **5.1.2.e** Van **5.1.2.e** begrepen dat het op iets van 9 km van het Natura 2000-gebied lag. Het zou op zich best interessant zou om te weten of er een bepaalde afstand is waarbuiten je kunt zeggen dat je het kan uitsluiten. **5.1.2.e** In de Drentse zaak ging het om negen percelen waarvan er twee binnen ongeveer 2 km lagen en de rest op 4 tot 9 km afstand. Wij hebben in ons verweerschrift aangevoerd dat wij van mening zijn dat op die ruime afstand eventuele effecten niet meer kunnen worden toegerekend. Onverwachte wending dat de eisers aangaven dat zij nooit hebben beoogd het handhavingsverzoek specifiek op deze percelen betrekking te laten hebben maar ze willen gewoon dat er meer een soort van generiek verbod komt. Ik verwacht dat de Rb er in de uitspraak niet meer op de afstanden zal ingaan.
- **5.1.2.e** Wij hadden er twee lopen en na de uitspraak zijn er nog twee bijgekomen. Er wordt lawaai gemaakt.
- **5.1.2.e** Bij ons lopen een aantal verzoeken die betrekking hebben op de stof dinoterb. Bij de Hoogheemraadschap loopt een zaak over de stof pendimethalin. Wij hebben langs de kunst veel tulpenvelden, waar wij handhavingsverzoeken verwachten. **5.1.2.e** Hebben de handhavingsverzoeken tot nu toe met name betrekking tot lelieteelt en andere sierteelt en niet zozeer voedsel? Sierteelt is natuurlijk makkelijker omdat dat geen voedselbelang raakt. Ik ben nog een beetje zoekend hoe we hier verder mee gaan. Dit is iets wat alle provincies kan raken.
- **5.1.2.e** **5.1.2.e** trekt al een tijdje een groep. Volgens mij is er een voorstel om hier een provinciale werkgroep van te maken. Er zijn dus allerlei bewegingen om te zorgen dat we hier samen optrekken. Het is zo complex, verschillende chemische cocktails. Ik heb 1,5 a 2 jaar geleden een gesprek gehad, met iemand van de WUR erbij. En die zeiden toen al dit kunnen wij niet, we weten het niet. Ik denk dat het niet bij bollenteelt blijft. Als wij niet zeggen dat de activiteit 'landbouw' is en elke teelt als apart project gezien wordt, dan loopt het uit de klauwen.
- **5.1.2.e** Er is vorige week in de AAC een voorstel geweest om op gebied van gewasbescherming meer in IPO verband te gaan. Opdracht komt later in de BAC. Deze uitspraak wordt wel zo belangrijk gevonden dat vooruitlopend op een formele opdracht we er al wel mee aan de slag mogen. **5.1.2.e** en **5.1.2.e** En gaan van ons uit hier iets mee doen. Ik ga aanraden contact te zoeken met **5.1.2.e** En

weer met het ministerie, wat kunnen we hiermee want dit kan je niet bij telers leggen. Ik denk dat per provincie gevraagd zal worden wie hiermee bij betrokken kan worden.

- 5.1.2.e Nog andere punten over Ielieteeft? 5.1.2.e De uitspraak Flevoland ging over de 14 middelen. Daar bleek een uitspraak te zijn dat het nog niet concreet genoeg was. De rechtsgevolgen blijven in stand, de kosten moeten worden vergoed. Ik geef zo de vindplaats door. [toevoeging na het overleg: [Rechtbank Midden-Nederland 14 april 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:1660](#)]
- b) [Rechtbank Oost-Brabant 24 maart 2025, ECLI:NL:RBOBR:2025:1601](#)
Composteringsbedrijf Loonse en Drunense duinen, art. 9:4 lid 8 Wnb – Brabant
- 5.1.2.e Het ging hier om een milieuvergunning maar daaruit bleek niet dat destijds ook was getoetst aan de habitatrichtlijn, aan de eisen die worden gesteld in het kader van een passende beoordeling. 5.1.2.e De Rb zegt dat je daar niet zomaar een referentiesituatie aan kan ontlenen voor vervolgprojecten. Ze zijn daarmee nogal strikt in de uitleg van 9:4 lid 8 Wnb. 5.1.2.e Ik moet navragen of er hoger beroep wordt ingesteld.
 - 5.1.2.e Denk je dat de Afdeling anders over 9:4 lid 8 Wnb zou oordelen?
5.1.2.e Ik ben er tot nu toe wel vanuit gegaan dat als een vergunning viel onder 9:4 lid 8 Wnb dat je wel gewoon als referentiesituatie kon gebruiken voor vervolg besluitvorming en de Rb lijkt hier te zeggen dat dat niet kan. 5.1.2.e De Afdeling zei vorig jaar zoiets als “voor zover het al een referentie situatie kan opleveren”. Daarmee lieten ze dat in het midden. 5.1.2.e Ik zou hoger beroep interessant vinden om meer helderheid te krijgen over wat is de waarde van zo’n vergunning nou. 5.1.2.e Ik wilde inderdaad ook dit zinnetje naar voren brengen. De ruimte daarin wordt door de Rb gegrepen.
- c) Rb Oost-Brabant 25 februari 2025, gebruik elektrisch materieel mitigerende maatregel – Brabant (bijlage)
- 5.1.2.e Ik heb de Rb gebeld voor een verzoek om deze uitspraak te publiceren, wij hebben nu wel een geanonimiseerde versie. 5.1.2.e Dat verzoek hebben wij nu ook bij de Rb ingediend. [toevoeging na overleg: inmiddels gepubliceerd, [Rechtbank Oost-Brabant 25 februari 2025, ECLI:NL:RBOBR:2025:1108](#)]
 - 5.1.2.e Het gaat om bouwen in een Natura2000-gebied. Daar lijkt in de AERIUS berekening toegerekend te zijn naar hoeveel diesel je kan gebruiken tot je wel een effect krijgt. Er staat in dat het gebruik van elektrisch materieel geen standaardonderdeel is, niet wettelijk is voorgeschreven, kan dus niet betrokken worden in de Voortoets. Wat ik ook interessant vind is dat de Rb zegt dat er ook geen sprake is van intern salderen. Er is een woning waar niks aan wordt veranderd, er wordt een bijgebouw bijgeplaatst. Er wordt niks beëindigd, niks gewijzigd aan de bestaande situatie, en dus is dit geen intern salderen. In die lijn zou je ook kunnen zeggen dat de fietsenstalling bij een fabriek die vorige keer in het voorbeeld van Drenthe zat, dan ook geen intern salderen is, maar een afzonderlijk iets dat los beoordeeld mag worden.
 - 5.1.2.e Dat kan de notitie alleen maar versterken. Ik neem aan dat hier hoger beroep voor wordt ingediend. Als je elektrisch materieel gebruikt, wat nu best wel voorkomt, om tot 0,00 te komen in de voortoets. Als dat breed zo uitgelegd moet worden, is dat een verstrekkende uitspraak.
 - 5.1.2.e Ik vond het bijzonder hoe sturend de Rb was dat de voortoets die er ligt als passende beoordeling gebruikt kan worden, dus op basis hiervan moet er een vergunning verleend worden en als voorlopige voorziening mag er vast gebouwd worden. 5.1.2.e Ja vinden wij ook, hoger beroep aangetekend. Wij vinden het belangrijk dat bij Besluit bouwwerken leefomgeving wel een emissiereductieplicht bij bouw- en sloopwerkzaamheden is geïntroduceerd. Het gebruik van elektrisch materieel is een maatregel die je dan zou kunnen treffen. Rb legt hier het begrip standaardonderdelen wel erg streng uit. 5.1.2.e Zij concluderen ook als het geen standaardonderdeel is dan mag het ook niet in de Voortoets. Terwijl er voorheen uitgangspunten van projecten ook meegenomen. 5.1.2.e In jurisprudentie werd door

de Afdeling gezegd als het reëel en aannemelijk is dan hoef je geen passende beoordeling te maken en werd het niet gezien als mitigerende maatregel. Kan misschien mee in hoger beroep. Ik vraag mij af ziet de Rb twee projecten als ze zeggen je kan het los beoordelen. Anders vind ik het raar hoe je iets los kan beoordelen. 5.1.2.e Ik kan de redenering volgen dat het hier een mitigerende maatregel is, in die zin dat er echt toe geredeneerd lijkt hoe kunnen we dit uitvoeren dat dit niet tot een AERIUS rekenresultaat gaat leiden en op die manier buiten de vergunningplicht te blijven.

d) [Rechtbank Oost-Brabant 21 maart 2025, ECLI:NL:RBOBR:2025:1585](#), voorlopige voorziening evenementen – Brabant

- 5.1.2.e Deze vergunning is één dag voor de 18 december uitspraak verleend. Voor een paardenbedrijf dat ook grootschalige evenementen organiseert. Daar is beroep tegen aangetekend door een lokale milieuorganisatie, tevens een verzoek om voorlopige voorziening. Wij hadden verwacht dat de Rb een voorlopig rechtmatigheidsoordeel zou geven in relatie tot intern salderen. Is niet gebeurd. De Rb heeft een voorlopige voorziening getroffen en bepaald dat de evenementen dit jaar nog doorgang mogen vinden. Inmiddels is een zitting in de bodemzaak gepland eind juni. Dan zal 18 december expliciet aan de orde komen. Dat zal mogelijk nog op wat problemen stuiten. Hier is gesaldeerd met een milieutoestemming. Het is de vraag of de referentiesituatie in tact is, omdat een deel van de toestemming nooit is gerealiseerd en de vergunde diercategorie al langere tijd niet meer op locatie wordt gehouden.
- 5.1.2.e Het criterium van niet meer in gebruik genomen kunnen worden zonder natuurvergunning bij die latente ruimte van milieutoestemmingen. Komt er nog iets vanuit BIJ12 hoe dat geïnterpreteerd moet worden? 5.1.2.e Zie duiding uit bijlage vorige bijeenkomst. We weten de details nog niet helemaal. Er loopt een overleg groepje met ook een aantal mensen uit de SIU's met name over hoe je de referentiesituatie bepaalt en dan met name bij referentiesituaties die ontleend worden aan milieutoestemmingen. Als er meer duidelijk is zal dat gedeeld worden.

e) [Rechtbank Overijssel 24 maart 2025, ECLI:NL:RBOVE:2025:1596](#), voorlopige voorziening / fysiek gestart – Overijssel

- 5.1.2.e Een camping wordt omgebouwd tot een recreatiepark. Op basis van intern salderen zonder vergunning. Er is nu een voorlopige voorziening gevraagd door een lokale milieustichting die zegt dat zij wel een vergunning hadden moeten hebben en dat dit dus gestaakt moet worden. De Rb zegt dat dat op zich klopt, maar dat ze dat toen niet konden weten. De herontwikkeling is in 2022 fysiek van start gegaan, dus valt dit in de overgangsregeling en mag hier niet gehandhaafd worden. Overeenkomende met Zeeuwse uitspraak van vorige keer, behalve dat hier de overgangsregeling wel meteen wordt toegepast. Verzoek voorlopige voorziening afgewezen.
- 5.1.2.e Wij hebben een vergelijkbare voorlopige voorziening gehad. Uiteindelijk ingetrokken. Wal nu als er bij Wabo-vergunning van uit is gegaan dat intern gesaldeerd kon worden dus aanhaking niet nodig was, maar natuurorganisatie op basis van AERIUS-berekening met iets andere invoergegevens aanvoert dat het niet past binnen intern salderen? Moet je dat nou zo streng aanpakken dat je inderdaad dan dus niet meer onder de overgangsregeling valt? Overijssel gebruikt volgens mij de woorden "dat aan die overgangsregeling een belangenafweging ten grondslag ligt". Mag je dat nou nog doortrekken? Want in r.o. 24.1 gebruikt de Afdeling de woorden "waarvan werd uitgegaan". En in 24.4 gebruiken ze de woorden "op grond waarvan je met intern salderen het niet hoefde." Dan krijg je een debat over de boeg van handhaving met de consequentie dat je dus helemaal geen beroep zou kunnen doen op die overgangsregeling.
- 5.1.2.e Is wel benoemd in het besluit van de gemeente. Er is jurisprudentie dat een besluit wat onbevoegd genomen is, maar wel onherroepelijk is geworden, gewoon rechtskracht heeft. Je zou dan hier moeten onderzoeken of er inderdaad sprake is van een besluit dat stand houdt en of je daar nu vanuit de rechtszekerheid aan vast mogen houden.

- 5.1.2.e Is het misschien relevant of het project gewijzigd is of dat het te wijten aan het programma dat veranderd is. Stel dat AERIUS calculator zou veranderen, dan heb je een andere uitkomst en kon je er niks aan doen als projectontwikkelaar.
 - 5.1.2.e Discussie spitst zich nu toe van u had gebouw invloed moeten meenemen want er is sprake van een dominant gebouw. 5.1.2.e Ik vind het ver gaan om in het kader van de handhavingprocedure er dit er nog eens in te gooien en dan ook te zeggen die overgangsregeling geldt hier niet. 5.1.2.e Hoe duidt je dat juridisch dan? In het kader van de belangenafweging van de rechtszekerheid gedachte die aan de overgangsregeling ten grondslag ligt, denk ik dan? 5.1.2.e De overgangsregeling heeft niet echt een belangenafweging. 5.1.2.e Wij kwamen er op de zitting ook op dat misschien een soort van evidentie criterium ingevoegd zal worden. Nu ingetrokken, maar in de bodemzaak komt deze nog wel terug.
- f) [Rechtbank Limburg 26 maart 2025, ECLI:NL:RBLIM:2025:2780](#) en [Rechtbank Limburg 26 maart 2025, ECLI:NL:RBLIM:2025:2782](#), 2 intrekkingverzoeken, rechtsgevolgen blijven in stand – Limburg / tijdens overleg gekoppeld met uitspraken Oost-Brabant 16 april
- 5.1.2.e Twee verzoeken. Eentje met een maximale belasting van ruim 33 mol en eentje met zoiets als twee mol. Afgewezen, wordt door Rb vernietigd, rechtsgevolgen worden in stand gehouden, want in verweer worden verdere maatregelen voldoende onderbouwd. Er lijkt in deze uitspraken een beetje gegoocheld met getallen. De LBV en LBV + opbrengst zou 6000 mol per ha per jaar zijn, maar dat kan niet kloppen. Zo weet je niet wat de winst per ha is, terwijl de piekbelasting van het bedrijf wel per ha wordt weergegeven. Er werd ook niet een duidelijke meetlat gegeven. Er wordt gezegd er is al een daling door andere maatregelen dus de daling die je met de intrekking van deze bedrijven kan behalen is niet meer nodig. Maar er staat niet in wat nou precies de overschrijding en de daling is. De Rb liet hier tamelijk makkelijk de rechtsgevolgen in stand. Ik heb nog niks gehoord over eventueel hoger beroep. 5.1.2.e Mijn beeld was dat in Limburg het heel concreet is gemaakt en in Brabant niet heel precies in kaart is gebracht hoeveel agrariërs zijn uitgekocht, dat Oost Brabant zo het verschil verklaard.
 - 5.1.2.e De Brabantse uitspraken (<https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Rechtbanken/Rechtbank-Oost-Brabant/Nieuws/Paginas/Rechter-provincie-veehouders-en-milieuverenigingen-met-elkaar-om-tafel-over-stikstofkwestie.aspx>) waren geen verrassing. Rb had al aangegeven eventueel instructies te geven, is nu gebeurd. 5.1.2.e Er wordt opdracht gegeven om aan tafel te gaan met zowel de bedrijven als de organisaties die de verzoeken hebben gedaan. Er wordt gezegd intrekking van meer dan 85% is in strijd met het Handvest voor de grondrechten. Kan het erop neerkomen dat de Rb zegt dat deze bedrijven min of meer gedwongen moeten worden mee te doen met een LBV achtige oplossing? 5.1.2.e De Rb zegt dat we binnen een half jaar maatregelen moeten treffen die zullen leiden tot substantiële daling. De huidige maatregelen hebben te weinig effect. We moeten nu binnen een half jaar een nieuw besluit nemen. Zijn er geen substantiële effecten binnen een jaar dan zullen we maatregelen m.b.t. het bedrijf moeten gaan nemen. Dat vergt dan een maatwerkoplossing. 5.1.2.e Voor de onderbouwing van additionaliteit is er dus nog een lange weg te gaan en dat dat snel moet. 5.1.2.e Wij zullen moeten gaan kijken waar die één jaarstermijn vandaan komt en wat het gevolg gaat zijn.
 - 5.1.2.e De Rb erkent wel dat een deel overhouden van stikstofruimte tot maximaal 15% in principe acceptabel is. Biedt hoop voor de LBV deelnemers. Moet per geval beoordeeld worden. 5.1.2.e Rb vroeg MOB of zij gaan doorprocederen tot de laatste MOL, dat de natuur niet gebaat is bij hun wijze van procederen.
- g) [Rechtbank Midden-Nederland 20 maart 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:1285](#), bedrijfsverplaatsing, extern salderen – Utrecht
- 5.1.2.e Gaat om twee bedrijfsverplaatsingen dit jaar gelegaliseerd in één besluit. Een eerdere bedrijfsverplaatsing uit het verleden die nog nooit gelegaliseerd was en nu een nieuwe bedrijfsverplaatsing naar diezelfde locatie. Beroep gegrond, maar rechtsgevolgen blijven in stand. Goed nieuws voor de provincie, want dit is een hele belangrijke bedrijfsverplaatsing voor ons gebiedsproces. Wat bijzonder was is dat de MOB de additionaliteit niet ter discussie heeft gesteld. Additionaliteitstoets ten tijde dat

extern salderen al on-hold stond. Wij hebben het idee dat zij zich wel konden vinden in de bedrijfsverplaatsing, maar vooral niet in de manier waarop er saldo werd betrokken daarbij. Er komt geen hoger beroep.

- h) [Rechtbank Oost-Brabant 28 maart 2025, ECLI:NL:RBOBR:2025:1707](#), intrekking als passende maatregel voor andere provincies – Brabant
- 5.1.2.e Oordeel dat wij verplicht kunnen zijn passende maatregelen te treffen ten behoeve van Natura2000-gebieden in andere provincies.
 - 5.1.2.e Is er nog iets gezegd over de bevoegdheid om een vergunning van een andere provincie in te trekken?
 - 5.1.2.e Volstaat het om voor uitwerken additionaliteit en afwijzing van je intrekking enkel je eigen gebied te omschrijven wat je doet, en de andere gebieden enkel in beeld te brengen. Is hier al een proces voor? 5.1.2.e Als initiatiefnemer heb je ook geen volledig zich op welke maatregelen worden genomen buiten je eigen gebied. Volgens mij is hier geen afgestemd proces voor. 5.1.2.e We zouden een mailtje kunnen sturen met een reactie over maatregelen. 5.1.2.e Er ontbreekt een proces, dan moet je gaan shoppen, dat is heel onhandig. 5.1.2.e **Handig om voor te leggen in het beleidsmedewerkersoverleg.**
 - 5.1.2.e In Groningen kom je al snel uit op effecten op Natura2000-gebieden in Friesland en Drenthe. Wij hebben al bij een paar intrekkingverzoeken dit bij deze provincies neergelegd. Wij hebben ook behoefte aan zo'n proces.
- i) [Rechtbank Noord-Holland 17 maart 2025, ECLI:NL:RBNHO:2025:2820](#), intrekkingverzoek (strijd met de wet en passende maatregel) – Noord-Holland
- 5.1.2.e Inmiddels bekend dat we geen hoger beroep gaan instellen. We zijn in overleg gegaan met de vergunninghouder, hij heeft zijn ambities bijgesteld en stemt in met een gedeeltelijke intrekking. Vorm hiervan is nog onbekend. 5.1.2.e Rb zegt dat het in strijd met de wet was, want geen passende beoordeling gemaakt, en dat er nu alsnog een passende beoordeling moet voor gemaakt worden. Heb ik nog niet eerder gezien. 5.1.2.e Wij ook niet, zijn ook niet van plan dit te gaan doen. 5.1.2.e Kan volgens mij ook niet omdat besluit inhoudelijk niet ter discussie staat. Wij hebben al heel lang nog in hoger beroep liggen dat PAS vergunningen niet in strijd met de wet was. 5.1.2.e Volgens mij zijn er wel uitspraken van de afdeling waarin ze zeggen dat dat wel in strijd met de wet. **Ik zoek het voor je op.** [toevoeging na overleg: [Raad van november 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2627](#) suggereert dit wel in r.o. 31, maar het staat er niet expliciet]
- j) [Rechtbank Den Haag 7 maart 2025, ECLI:NL:RBDHA:2025:4036](#), positieve weigering geen referentiesituatie - Zuid-Holland
- 5.1.2.e Wij hadden natuurvergunning geweigerd, omdat een positieve weigering geen referentiesituatie geeft en er dus niet mee gesaldeerd kan worden. Rb gaf ons gelijk. Vorige keer al kort besproken.
- k) Lopende procedures / overig?
- Zitting ABRvS 3 april intrekkingverzoeken Brabant en Gelderland
 - 5.1.2.e Kern is wanneer is de daling van stikstof genoeg? Kwam niet echt antwoord op. In de Brabantse zaak 's ochtends werd er betoogd 5.1.2.e criterium te streng zou zijn. 5.4 lid 2 leidt tot intrekking indien dit nog de enige maatregel is. In Wetsgeschiedenis is stikstof een diffuse bron. Uit Europees recht volgt dat je enkel gehouden kan worden tot een intrekking als je zeker weet dat je daarmee de verslechtering stopt. Naar zijn aard kan dat niet bij stikstof. Er werd naar analogie betoogd dat bij het lozen van afvalwater ook niet goed vast te stellen is dat jij diegene bent die dan de passende maatregel is waarmee alles goed gaat komen. Leek niet de eindstreep te halen. Het lijkt er een beetje naartoe te gaan dat er een nadere ecologische onderbouwing wordt gevraagd per habitat om verslechtering tegen te gaan. 5.1.2.e (5.1.2.e) zei dat vanuit een recent arrest dat de toets op het moment dat je die verslechtering vaststelt erg streng is. Dan moet je ingrijpen.

Wijzelf hadden Stichting Bommelerwaard voor ons, komen op voor het gebied de Rijntakken. Op basis van AERIUS monitor is voor alle habitats daar een dalende trend te zien, de komende jaren van 7% naar 2% overbelast. Tijdens de zitting zijn we met AERIUS monitor alle gebieden uit het beroep langs gelopen, laten zien dat er sprake is van een dalende lijn. Gevraagd waar die monitor op is gebaseerd kom je op documenten van het PBL, de Afdeling leek het wel te omarmen dat dit inderdaad vastgesteld beleid is. Al onze NDA's staan op groen. De EA zei dat ten minste drie daarvan 'nee, tenzij' moeten zijn, omdat we doelen niet halen. Maar het advies van EA gaat niet over drukfactor stikstof. We denken dat het allemaal goed zal moeten gaan.

- Overig
 - 5.1.2.e Zitting van 2:4 verzoek stadsverkeer Den Haag. MOB had ons als provincie verzocht Den Haag op te dragen emissies stadverkeer te beperken. Enkelvoudige kamer. Rb lijkt een iets ander standpunt in te nemen dan uitspraak Midden-Nederland over aanwijzing wijziging peilbesluit. Onze casus was iets anders, bij ons was de vraag wie zou dan wel de gemeente kunnen dwingen om maatregelen te nemen. Rb wil het misschien naar een meervoudige kamer verwijzen. Wij denken omdat het principiële bevoegdheidsvraag is. De vraag is wat voor rechtsgevolgen heeft dit, want artikel 2:4 bestaat niet meer.
- l) Update schema's uitspraken en lopende zaken -> graag ook hoger beroepen invoeren
- Zaken mbt intern salderen graag ook mailen aan 5.1.2.e
 - 5.1.2.e **Graag schema Uitspraken en lopende zaken blijven aanvullen. Graag bij afsluiten je filters weer uitzetten. Toegang tot documenten hersteld voor iedereen, bij problemen graag contact opnemen met 5.1.2.e In mailtje LVVN werd aangegeven dat minister graag wilt dat provincies zich vaker melden bij 5.1.2.e budget daarvoor is ook wat opgehoogd. 5.1.2.e Geldt dit ook voor zaken waarvan de provincie een VVGB heeft afgegeven? Ik mail je hier nog over. 5.1.2.e** Waar kunnen wij het melden als wij een systeemzaak hebben? 5.1.2.e Mij of 5.1.2.e (LVVN – WJZ). 5.1.2.e Zaken met betrekking tot intern salderen graag ook nog expliciet melden. Er moeten bepaalde begrippen uitgedeed worden. Mogelijk om hier de gezamenlijke opdracht voor te gebruiken. 5.1.2.e is het alleen een opdracht aan 5.1.2.e of is er een soort budget dat ook voor andere kantoren gebruikt kan worden? 5.1.2.e een opdracht bij 5.1.2.e LVVN, procedures via andere kantoren kunnen daar niet onder.

3) Overig

- a) Vraag Flevoland: hebben andere provincies ook verzoek tot legalisatie interimmers ontvangen?
- 5.1.2.e Er zijn ingebrekestellingen van PAS-melders en legalisatie verzoeken van interimmers binnen gekomen bij Flevoland. Hebben andere provincies ook zulke verzoeken gekregen. 5.1.2.e Ja, 4. 5.1.2.e 9 voor PAS-melders, eentje voor interimmer. 5.1.2.e 5 ingebrekestellingen, 2 interimmers. Wij vatten de brief op als aanvraag en verzoeken hen die aan te vullen met aanvullende gegevens. 5.1.2.e Aantallen weet ik niet. Speelt ook bij ons. 5.1.2.e 4 ingebrekestellingen, 1 legalisatieverzoek. Ik heb ook aangegeven dat we dit als aanvraag moeten zien en dat we dan ook zouden moeten publiceren. Onze vergunningverlener gaat telefonisch contact opnemen met deze aanvrager. 5.1.2.e Want als je dit publiceert is dat voer voor een handhavingsverzoek. 5.1.2.e Moet toch via DSO? 5.1.2.e Zijn ze niet verplicht in, of je moet ze er op wijzen dat het via DSO moet.
 - 5.1.2.e Op woensdagochtend tegenwoordig overleg over intrekkingverzoeken, handhavingsverzoeken, ingebrekestellingen. Ik zal met 5.1.2.e afstemmen in hoeverre die daar ook wordt opgepakt.
 - 5.1.2.e Wij wijzen hem af, omdat een aanvraag ontbreekt. Wij zien een ingebrekestelling niet als een aanvraag. Flevoland en Overijssel als voorbeeld. Goed om met elkaar af te stemmen hoe dit juridisch te duiden. Wegens werkdruk nu voor een striktere en eenvoudigere oplossing gekozen.

- 5.1.2.e Volgens mij verschil tussen ingebrekestelling en brief van interimmer, want daar staat in wij willen binnen twee weken een omgevingsvergunning of natuurvergunning.

4) Actielijst vorige vergadering

- 5.1.2.e 5.1.2.e had vorige keer een mogelijke zaak voor proefprocedure ondergrens. 5.1.2.e Wordt hem niet wegens risico's voor ondernemer.
- 5.1.2.e Berichten bereiken ons, Commissie Schoof zou RKO kunnen meenemen naar eerste advies. Kan heel snel gaan, wees daarop bedacht. 5.1.2.e Maakt belang proefprocedure groter, je wil zo snel mogelijk weten hoe houdbaar dit is. Mogelijk kan invoering worden uitgesteld totdat AERIUS is aangepast.
- 5.1.2.e Wordt er nog uitgezocht wat voor gevolgen dit zou hebben voor lopende procedures, stel in de zomer is dit een nieuwe beleidslijn. 5.1.2.e Ook voor lopende handavingsprocedures en dat soort zaken. 5.1.2.e Zat er al het een en ander in de eerdere verkenning? 5.1.2.e <https://www.ipo.nl/nieuws/rekenkundige-ondergrens/> Bij dit verslag zit een juridische analyse van de gevolgen van de RKO. Antwoord op deze vraag volgens mij niet.
- 5.1.2.e Verweer van Friesland in Ielieteeft zaak zal ik naar 5.1.2.e sturen, die het breder kan delen.

	Actie	Wie	Deadline
	Overzicht lopende procedures bijhouden <i>Graag ook hoger beroep invoeren</i>	Allen	Doorlopend
	5.1.2.e neemt schema uitspraken en lopende procedures door	5.1.2.e	
2501-01	5.1.2.e op de hoogte te houden van zaken waarin uitwerkingsvragen over uitspraak intern salderen gesteld worden	Allen	Doorlopend
2501-03	Werk je aan communicatie over uitspraak intern salderen, houd elkaar dan op de hoogte	Allen	Doorlopend
2502-01	Reactie helpdesk-vraag over mer mailen aan 5.1.2.e 5.1.2.e <i>Update maart 2025: 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e zijn in contact hierover. 5.1.2.e komt na verdere afstemming hier nog op terug.</i>	5.1.2.e	Z.s.m.
2502-02	Aanleveren geschikte proefprocedure RKO bij 5.1.2.e	Allen	Z.s.m.
2503-01	Doorsturen verweer tegen uitspraak 22 oktober van hun RB gedeeld kan worden <i>Update april 2025: Zal z.s.m. breed rondgestuurd worden.</i>	5.1.2.e	Z.s.m.
2504-01	Doorgeven vindplaats uitspraak Flevoland 14 gewasbeschermingsmiddelen	5.1.2.e	gedaan
2504-02	Navragen of hoger beroep wordt ingesteld tegen uitspraak 24 maart	5.1.2.e	Z.s.m.
2504-03	Verzoek indienen voor proces afstemming maatregelen voor buiten eigen gebied	5.1.2.e	Volgende beleidsmedewerkers-overleg
2504-04	Uitspaken van de Afdeling opzoeken die uitleggen dat PAS vergunningen in strijd met de wet waren	5.1.2.e	gedaan

2504-05	Overleggen met 5.1.2.e of zaken met een VVGB ook naar 5.1.2.e mogen	5.1.2.e	Z.s.m.

5) WVTK en rondvraag

6) Sluiting

Volgend overleg 22 mei (vervroegd ivm Hemelvaart, vergaderverzoek is al aangepast)